

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

KLAGE FRA A PÅ DOMMERE VED X TINGRETT. SAK NR 10/04.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 3. mai 2004 truffet vedtak i ovennevnte klagesak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Trine Buttingsrud Mathiesen, Wenche Frogn Sellæg og Helen Bjørnøy. Sistnevnte møtte som vararepresentant for Halvor Kjølstad, som hadde gyldig forfall.

Ved brev av 2. februar 2004 har A inngitt klage på dommere ved tidligere X herredsrett, nå X tingrett. Den 3. mars 2004 har han sendt tilleggsklage på sorenskriver B, X tingrett. På bakgrunn av klagenes innhold, har tilsynsutvalgets sekretariat i brev 24. mars 2004 varslet at klagen vil bli vurdert avvist, dels fordi klagefristen er utløpt, dels fordi klagen synes å gjelde forhold som ikke kan behandles av utvalget, jf nærmere nedenfor. Sorenskriver B er orientert om klagen.

Klager har gitt en utførlig redegjørelse for de forhold klagen gjelder, og vedlagt dokumentasjon som berører en rekke rettsavgjørelser i tilknytning til en tvist som oppsto på slutten av 1990-tallet. Han har i hovedsak anført følgende:

”Dette dreier seg om en sak som ble behandlet av X herredsrett i år 2001, sak nr 00-847 A, kjennelse og dom ble avsagt 23. april 2001. Tvisten fortsatte med anke over den subsidiære dommen og gjenopptakelse som for øvrig pågår fortsatt. 2. gangsgjenopptakelse ble begjært i november 2003 og hovedforhandling er berammet til 25. februar 2004.

Søksmålet ble anlagt fordi en snøscooterløype ikke utstikkes i samsvar med vedtak og forskrift. Utløsende faktor var imidlertid omfattende økning av snøscooterkjøring både langssetter løypen og utenfor i et område jeg selv har hytte. Kommunen og fylkesmannen ville ikke gjøre noe med dette.

Det er dommen av 23. april 2001 med senere bortforklaringer av faktum og bevis som da denne klage bygger på. Klagen berører også i noen grad lagmannsretten, sak nr 02-621 K.”

Etter å ha redegjort for hvorfor domsgrunnene etter klagers oppfatning er uriktige, noe som ifølge ham kommer av en sammensvergelse mellom motpartens prosessfullmektig og ett av vitnene, anfører klager til slutt følgende:

”Grunnen til at jeg fremmer en klage først nu er at jeg hadde håpet på å få klarhet i hvilken løypekart som virkelig var lagt til grunn for tingrettens dom av 23. april 2003, men dette har ikke lyktes. I den nye gjenopptakelsessaken som nu pågår har ikke motparten påberopt seg noe som helst hva angår nevnte forhold og da mener jeg bevislighetene har forandret seg slik at det er grunnlag for klage.

For øvrig ble det etter hvert slik at når bevislighetene ble tilgjengelige så endret rettene begrunnelsene for å nekte gjenopptakelse,.....

Begge rettsinstansene, både tingretten og lagmannsretten, har ikke opptrådt nøytralt. Når jeg i tillegg tar med trakassering fra dommerens side under befaringen den 2. april 2001, sjikanerende spørsmål fra en dommer under lagmannsrettens behandling av ankesak 02-117 A (den subsidiære del av tvisten, ikke inntatt med i denne klage) og sterke og trakasserende utfall fra tingrettens side under hovedforhandlingen den 1. april 2003, så mener jeg det er god grunn til å stille spørsmål om domstolene i Norge er bedre enn i land med ekstreme samfunnssystemer. En god del dommere trår sannsynligvis over den røde strek i sin iver etter maktutøvelse."

Tilleggsklagen av 3. mars 2004 gjelder sorenskriverens kjennelse av 19. februar 2004. Spørsmålet gjaldt hvorvidt en tingrettsdommer ved samme domstol var inhabil i forbindelse med den pågående gjenopptakelsessaken, jf ovenfor. Det fremgår at klager har innsigelser mot enkelte av sorenskriverens premisser i kjennelsen, som gjengis i klagen. Bl.a. anfører han at "sorenskriveren vil prøve å påvirke avgjørelsen i gjenopptakelsessaken...", og at "motpartens vitner har gitt andre versjoner som strider imot sorenskriverens".

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Utvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har heller bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse, lovbestemte unntak fra denne myndigheten.

Et viktig unntak er bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig. Dette betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for kjæremål eller anke til høyere domstol, kan tilsynsutvalget ikke prøve dette. Det er uten betydning om denne adgangen er utnyttet eller ikke.

Videre inneholder domstoloven bestemmelser om klagefrist. Etter domstoloven § 237 fjerde ledd er klagefristen tre måneder. Når denne fristen er utløpt, kan klager ikke kreve at klagen tas under behandling. I unntakstilfelle vil utvalget av eget tiltak kunne ta en sak opp til behandling, men dersom det er gått mer enn ett år siden det påklagede forhold fant sted, er utvalget avskåret fra dette.

Utvalget finner det åpenbart at klagen i det vesentlige gjelder misnøye med en rekke avgjørelser som er truffet av henholdsvis tingretten og lagmannsretten i perioden fra april 2001 og frem til i dag. Dette er forhold som ligger utenfor utvalgets kompetanse, og klagen må følgelig avvises.

Det eneste påklagede forhold som kunne vært vurdert av utvalget, er klagers anførsler om sjikanerende spørsmål og trakassering under rettsforhandlingene i april 2001, i lagmannsretten og det han til sist omtaler som "sterke og trakasserende utfall fra tingrettens side under hovedforhandling den 1. april 2003". Til dette bemerker utvalget at forhold som ligger mer enn ett år tilbake i tiden forut for klagen, ikke kan tas opp til behandling. Når det gjelder anførselen om dommeratferd under hovedforhandlingen i april

2003, gjelder dette forhold som skjedde ni måneder tidligere. Tremånedersfristen er med andre ord for lengst utløpt. Tilsynsutvalget kan ikke se at det er godtgjort grunner som tilsier at utvalget nå – etter så lang tid - skal ta dette forholdet opp til behandling av eget tiltak.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig vedtak:

Klagen avvises.

* * * * *

Utvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.